

Decàleg (de carrer) contra la crisi

“Qui cregui que el creixement econòmic és infinit en un món finit o és un boig... o un economista del FMI”

1. A CAL SABATER, SABATES DE PAPER.

Els que manen i els que serveixen als que manen fan tot el contrari del que diuen. Cal abandonar el capitalisme i retornar a l'economia el seu significat originari, com a conjunt d'activitats per satisfer les necessitats humanes dins els límits de la biosfera.

2. CAMÍ LLARG, PASSA CURTA.

La veritable alternativa a la crisi actual (financera i econòmica, però també alimentària, ecològica i energètica) és transitar cap a una economia postcapitalista que encara avui s'està gestant.

3. FEINA FETA NOTÉ DESTORB.

El treball cooperatiu, el consum responsable i les finances ètiques són realitats consolidades a casa nostra basades en valors alternatius als capitalistes: democràcia directa, igualtat, suport mutu i solidaritat, responsabilitat i justícia social... Cal reforçar-les.

4. FER PASSAR BOU PER BÈSTIA GROSSA.

Ens estafen a l'engròs. Que els nostres calers serveixin per rescatar la banca, les multinacionals i el sector del 'totxo' és insultar-nos. Un desafiament a una democràcia buida i buidada de continguts. Una autèntica provocació a les necessitats socials.

5. QUITÉ EL CUL LLOGAT, NO SEU QUAN VOL.

Cal promoure l'economia productiva davant l'economia especulativa. Però tampoc qualsevol economia productiva, sinó aquella orientada a satisfer necessitats socials i a reconvertir ecològicament aquells sectors industrials que produeixen béns socialment útils.

6. QUI LA FA, QUE LA PAGUI.

La crisi econòmica l'han de pagar els rics, que són els que l'han provocada.

7. FENT I DESFENT, APREN L'APRENENT.

Cal un canvi de valors. La societat consumista del "ho vull tot i ho vull ara" és impossible i insostenible. Els anys del crèdit fàcil i del mal anomenat 'capitalisme popular' han accentuat els valors propis del sistema entre la mateixa gent del carrer. Si no vivim d'acord amb uns altres valors, no hi ha cap possibilitat que canviem la societat.

8. DE RICS, EL CEMENTIRI N'ÉS PLE.

L'actual model de creixement econòmic, la distribució desigual del poder i la riquesa i la crueltat de 70.000 persones mortes de fam cada dia i 2.800 milions de pobres al món (un milió a Catalunya) no hauria de durar un dia més sense donar passes efectives per eradicar-les. A totes i tots ens afecten els nivells de misèria, violència i por que assetgen el planeta. Cal un compromís amb les generacions futures.

9. JA PODEN XIULAR, QUE SI L'ASE NOVOLVEURE...

Davant la servitud voluntària a què ens conviden, dir No és dir No. Sense nosaltres, això no s'aguanta.

10. QUI SEMBRA, RECULL.

A curt termini cal pressionar els governs perquè adoptin polítiques públiques per controlar el mercat i dotar de més poder i recursos la ciutadania, tant als països dels centres econòmics com als de la perifèria. A mig termini, demostrar que hi ha alternatives i plantejar models diferents per demostrar que una altra economia és possible. Mentre no ho fem, guanyaran ells. L'economia o la fem nosaltres... o la faran contra nosaltres.

Per una alternativa quotidiana davant la crisi

Més a prop de les lluites i més enllà de les necessàries polítiques públiques que universalitzin el dret al treball, la salut, l'educació i l'habitatge, hi ha pràctiques quotidianes que ja poden reforçar les llavors d'una altra economia. El problema, com quasi sempre, no rau en el que fa una minoria, sinó en el que fem la majoria. Mentre no disputem l'alternativa al capitalisme també en l'àmbit econòmic, ells seguiran guanyant. En aquestes breus propostes, us animem a ser una mica més coherents en l'àmbit d'això que anomenem economia. Perquè finalment tot és qüestió de voluntat política: voluntat política dels poders públics. Però abans, la nostra voluntat de posar en pràctica el que pensem.

“La taula sumptuosa és on hi ha de tot. La taula justa, on no falta res” · Demòcrit

(1) LES FINANCES ÈTIQUES

No els facis més el joc als qui han provocat la crisi. Diposita els teus estalvis en entitats d'estalvi ètic. La transparència i els criteris socials i solidaris són la seva raó de ser. A Catalunya hi ha fins a quatre entitats on ja pots fer-ho. [Més informació a www.fets.org]

(2) LES ASSEGURANCES

El sector de les assegurances forma part indissoluble del sistema financer. A casa nostra, a casa teva, ja hi ha cooperatives que desenvolupen l'assegurança ètica i solidària basada en els principis de mutualitat, contracte entre iguals, transparència i equitat. Quan necessitis fer una assegurança, pensa-hi.

(3) CONSUM RESPONSABLE

La societat del consum desbocat planifica perfectament els impulsos cap a un consum irracional i malbaratador. Defuig el consumisme. Existeixen xarxes i fires d'intercanvi d'objectes, serveis o coneixements a diversos barris i ciutats. Evita els grans centres comercials, que protagonitzen l'especulació sobre productes bàsics i l'alça de la carestia de la vida. Compra proper i reforça l'economia local. No deixis el país en mans de les multinacionals. (per a més informació: www.noetmengiselson.org)

(4) CONSUM COMPARTIT

Moltes de les despeses familiars augmenten per la manca de serveis públics de qualitat, però també per l'egocentrisme que es promou. Hi ha moltes coses que fem cadascú pel nostre compte que les podríem realitzar de forma compartida. Totes hi guanyaríem. El transport és un exemple d'una necessitat col·lectiva que el capitalisme fomenta que la resolguem individualment amb el cotxe, devorador de vides i destructor del medi ambient.

(5) CONSUM SOSTENIBLE

Davant el col·lapse ecològic, fomenta el reciclatge i redueix la despesa energètica. Gestos senzills com els estalviadors d'aigua, les bombetes de baix consum o un bon aïllament tèrmic faran reduir la teva despesa energètica... i monetària!

(6) COOPERATIVISME DE CONSUM AGROECOLÒGIC

Apropa't a la realitat de les cooperatives de consum agroecològic, que fomenten els lligams camp-ciutat, donen suport a la nostra pagesia i reivindiquen la sobirania alimentària dels pobles. Fomenten l'agricultura local i la supervivència del camp, redueixen la despesa ecològica produint localment, promouen l'aliment de temporada i trenquen amb les regles de la desigualtat Nord-Sud. [per a més informació: www.ecoconsum.org]

(7) L'HABITATGE

Malgrat que existeixen en altres països d'Europa alternatives a l'actual embogiment del mercat immobiliari, a casa nostra el poder acumulat pel sector de la construcció deixa pocs buits. Aquí ha especulat fins el fill del porter. Caguirar-ho depèn de totes i tots. Actualment hi ha moltes cases sense gent (1,5 milions d'habitatge nou buit) i massa gent sense casa, o que gairebé no pot pagar-la. Cal explorar experiències locals de mercats alternatius propietari-llogueters; altres models de cooperativisme d'habitatge i promoure iniciatives perquè no ens escanyin les hipoteques. A Marinaleda (Andalusia), per exemple, la promoció municipal d'habitatge d'autoconstrucció de 190 metres quadrats té un preu final de 36.000 euros que es paga amb quotes mensuals de 20 euros. Ara i aquí. Avui mateix. El 2008.

(8) RECUPERACIÓ D'EMPRESES

En altres períodes de crisi, davant l'allau de tancaments d'empreses, l'autoorganització dels treballadors i treballadores ha desembocat sovint en la recuperació de les empreses pels treballadors, sota forma cooperativa. És important, sempre que es pugui, estudiar la viabilitat d'aquesta opció. Ens podem inspirar en experiències d'èxit com la cooperativa Mol-Matrics (matrícies, Barberà del Vallès), Gramagraf (arts gràfiques, Badalona) o Cemid (automatitzacions industrials, Terrassa).

(9) OCI i CONSUM

La cultura ha sucumbit a la mercantilització també. Però arreu de barris i pobles, el teixit associatiu i comunitari ha aconseguit bastir espais de trobada, on la cultura popular, de base i autogestionada, ha pres protagonisme en comptes de la societat de l'espectacle. Apaga la tele, surt al carrer, participa en les activitats d'ateneus, centres socials okupats...

(10) L'ENDEUTAMENT. Compte amb els comptes!

No t'endeutis més enllà de les teues possibilitats. És un dels paranyos programats pels qui fan i desfan les nostres vides als parquets de les borses de l'especulació. Planifica les despeses, raona les necessitats. Comparteix-les quan puguis. **Intercanvia, comparteix, mancomuna, coopera.** Són els verbs conjugats del futur.

Ni en el nostre nom ni amb els nostres diners

Es tracta que l'actual desordre econòmic no es consolidi **ni en el nostre nom ni amb els nostres diners**. Es tracta de construir veritablement una alternativa plausible, necessària; esbossar una economia paral·lela que rutlli amb uns altres valors. Una economia d'escala humana. Per gastar menys, per compartir més. Els diversos corrents de l'economia crítica (marxista, ecologista, feminista, altermundista) ja fa anys que plantegen alternatives concretes a tant desgavell econòmic. Fes possible l'alternativa des d'ara mateix. També depèn de tu, del que cadascú de nosaltres fem cada dia.

Comissió d'Alternatives A la crisi de la Xarxa d'Economia Solidària (XES)

XES (Xarxa d'Economia Solidària) és una associació formada per unes 60 cooperatives, empreses d'inserció, fundacions, associacions, mutualitats, societats laborals i altres xarxes que es coordinen per cooperar entre elles i difondre l'economia solidària, és a dir, una economia basada en el treball emancipador, sense explotació, sostenible, democràtica i participativa. Per participar-hi o per a més informació: xes@xarxaecosol.org / www.xarxaecosol.org